

Strategi for Norges Verdensarv – 2021 – 2024

Vedtatt av styret i Norges Verdensarv 3. mars 2021

Norges Verdensarv (NVA) er et nettverk av verdensarvstedene og verdensarvområdene i Norge som er innskrevet på UNESCOs verdensarvliste og ble stiftet på Røros 4. desember 2007.

Per 2021 har nettverket 19 kommuner og seks fylkeskommuner som sine medlemmer sammen med et tyvetalls andre institusjoner og organisasjoner. NVA er også åpen for at privatpersoner kan være støttemedlemmer.

Norges Verdensarvs formål:

Norges Verdensarvs har som formål å ivareta og fremme de norske verdensarvstedenes fellesinteresser og bidra til bevaring og utvikling i samsvar med UNESCOs verdensarvkonvensjon og beste praksis. Norges Verdensarv skal:

- Skape økt forståelse for det ansvar, de forpliktelser og muligheter som er knyttet til verdensarven.
- Stimulere til faglig utveksling og samarbeid om verdensarvspørsmål, og være en erfaringsarena.

I den statlige verdensarvpolitikken er de åtte verdensarvstedene gitt en rolle som fyrtårn for beste praksis innen natur- og kulturminneforvaltning. Norges Verdensarv er en pådriver og sentral partner i dette arbeidet.

UNESCOs fem strategiske målsetninger for arbeid med verdensarv ligger også til grunn for Norges Verdensarvs arbeid. Disse er: Credibility (troverdighet), conservation (bevaring), capacity-building (kapasitetsbygging), communication (kommunikasjon) og communities (lokalsamfunn).

Formålet med strategien:

Formålet med strategien er å prioritere satsinger innenfor Norges Verdensarvs formål innenfor perioden 2021 – 2024 og skape en god forankring for organisasjonens arbeid hos medlemmene og øke kjennskapen til Norges Verdensarvs arbeid. Strategien kan gjerne konkretiseres i en årlig handlingsplan.

Tre hovedsatsinger i strategiperioden

NVA skal arbeide med følgende tre hovedsatsinger i strategiperioden:

1 Norges Verdensarv skal styrke samarbeidet mellom stedene

Norges Verdensarv skal styrke samarbeidet med og mellom verdensarvstedene og bidra til økt kommunikasjon og faglig utveksling mellom stedene slik at de åtte verdensarvstedene utgjør en sterk kjede.

Tiltak i strategiperioden:

- Etablere en felles kommunikasjonsstrategi for Norges verdensarv som bidrar til økt synlighet for alle.
- Øke NVAs tilstedeværelse på digitale flater (sosiale medier og nyhetsbrev)
- Etablere gode løsninger for økt kommunikasjon og faglig utveksling mellom stedene
- Arrangere et årlig Verdensarvforum
- Arrangere halvårlige møter i Politisk Råd
- Initiere, utvikle og finansiere felles samarbeidsprosjekter mellom NVA og verdensarvstedene.

2 Norges Verdensarv skal fremme de norske verdensarvstedenes fellesinteresser og være en ressurs i utviklingen av en god verdensarvpolitikk

Norges Verdensarv skal arbeide for å sikre verdensarvstedene gode juridiske, faglige og økonomisk forutsigbare rammevilkår. NVA skal arbeide for å sette verdensarv på dagorden og bidra til en mer tverrsektoriell forvaltning av verdensarven. Når verdensarven er truet skal NVA sammen med stedene peke på behovet for vern.

Tiltak i strategiperioden:

- Følge opp arbeidet med Meld. St. 16 (2019-2020) og arbeidet med en ny kulturmiljølov
- Arbeide for at det etableres verdensarvsenter på alle verdensarvstedene og at Klima- og miljødepartementets plan fra 2017 blir fulgt opp.
- Arbeide for indeksregulering og økt statsstøtte til verdensarvsentrene.
- Arbeide for at flere verdensarvsteder kommer inn på støtteordningen knyttet til landbruk i verdensarvområdet.
- Arbeide for en (eller flere) kompensasjonsordninger ifht covid-19-pandemien.
- Arbeide for at flere sektorer tar ansvar for forvaltning av verdensarven og at det blir en bedre tverrsektoriell forvaltning av verdensarven.
- Synliggjøre fyrtårns-satsinger – beste praksis.
- Bidra til å sette verdensarv på dagsorden når den er truet.
- Delta i nordisk og internasjonalt samarbeid om verdensarv.

3. Norges Verdensarv skal bidra til økt kunnskap om den norske verdensarven og bidra til økt lokal verdiskaping

Norges Verdensarv skal arbeide for å øke kjennskapen til og kunnskapen om den norske verdensarven, gjennom satsing på formidling, folkevalgtopplæring og kunnskaps- og erfaringsdeling.

Norges Verdensarv skal vise hvordan verdensarv kan bidra til økt lokal verdiskaping og arbeide for å nå målene i Meld. St. 16 (2019-2020) Nye mål i kulturmiljøpolitikken — Engasjement, bærekraft og mangfold og i Meld. St. 14 (2015-201) Natur for livet. Videre skal Norges Verdensarv bidra til at FNs bærekraftsmål blir realisert.

Mange av verdensarvstedene er reiselivsdestinasjoner av stor lokal og nasjonal betydning. NVA skal medvirke til utvikling av lokalt næringsliv som ikke skjer på bekostning av verdensarvstedenes unike verdier og bidra til løpende diskusjon om bærekraftig turisme.

For å skape økt medvirkning og engasjement er det et mål å nå ut til hele landet. NVA vil legge vekt på metoder som involverer både egne medlemmer og andre interesserte.

Tiltak i strategiperioden:

- Delta i arbeidet med å realisere basisutstillingen på verdensarvstedene Vega, Alta og Geiranger i perioden 2021-2022 og på alle de andre verdensarvstedene i tiden som følger.
- Utvikle og drifte en formidlingsdatabase om den norske verdensarven.
- Øke kunnskapen om den norske verdensarven gjennom å ta i bruk digitale kanaler som Facebook og Instagram og fornye websiden.
- Arbeide for å lage et tilbud for folkevalgtopplæring om verdensarv.
- Øke kunnskapen om verdensarv gjennom utvikling av et felles formidlingsprosjekt for barn og unge.
- Innlede samarbeid med relevante partnere innenfor natur- og kulturturisme for å nå ut til et større publikum som er interessert i verdensarv.

Om målgrupper og prioriteringer

NVA er en medlemsorganisasjon, en interessepolitisk aktør og en utviklingspartner.

NVAs viktigste målgrupper er medlemmene, myndighetene, relevante næringsinteresser og den interesserte offentligheten.

NVA vil prioritere kontakten med medlemmene, Stortinget, departementet og direktoratene. Samarbeid med nasjonale, regionale og lokale aktører innen strategiområdene vil bli prioritert. NVA vil arbeide for å øke antall medlemmer.

NVA vil prioritere arbeidet i Politisk Råd for å sikre god politisk forankring og gjennomslag.

NVA vil prioritere å holde et årlig Verdensarvforum. Verdensarvforum er en viktig møteplass og en åpen konferanse som tar opp faglige, politiske og administrative saker som er viktige for verdensarven.